MOERDIJK

Raadsvoorstel

Portefeuillehouder(s)	wethouder E. Schoneveld
Datum commissiebehandeling	---
Datum raadsbehandeling	3 juli 2025
Zaaknummer	1711097
Onderwerp	Kadernota 2026

Voorgesteld besluit
De Kadernota 2026-2029 vast te stellen en als basis te hanteren bij het verder opstellen van de meerjarenbegroting 2026-2029.

Publiekssamenvatting
In de Kadernota wordt ingegaan op diverse (financiële) uitgangspunten en nieuwe ontwikkelingen die we als gemeente op ons af zien komen. Vervolgens wordt op hoofdlijnen inzicht gegeven in wat dit betekent voor de (toekomstige) financiële positie van de gemeente Moerdijk. Met deze kadernota geeft de gemeenteraad de kaders mee die het vertrekpunt vormen voor de op te stellen begroting 2026-2029, die in het najaar 2025 aan de gemeenteraad zal worden aangeboden.
In deze kadernota staat het college nadrukkelijk stil bij de diverse ontwikkelingen en onzekerheden die ten tijde van deze kadernota 2026-2029 spelen. Zowel de onzekerheden rondom de algemene uitkering uit het gemeentefonds als de lange termijneffecten van voorgenomen investeringen na 2029 hebben een effect op de realiseerbaarheid van de ambities van onze gemeente. Vanuit dat oogpunt wordt ook nadrukkelijk stil gestaan bij het vervolgproces richting het opstellen van de uiteindelijke begroting 2026-2029.
Financieel zijn de uitkomsten van deze kadernota negatief. Op basis van de huidige inzichten wordt voor de komende jaren een structureel tekort verwacht van € 4 miljoen (2026), € 4,2 miljoen (2027), € 2,1 miljoen (2028) en € 2 miljoen (2029). Hierbij moet worden opgemerkt dat in deze cijfers nog geen rekening is gehouden met de maatregelen die het Rijk in de voorjaarsnota heeft benoemd en waarvan de financiële effecten verwerkt zullen worden in de Meicirculaire 2025. Daarnaast is hierin ook nog geen rekening gehouden met de potentiële effecten van de maatregelen zoals die in het rapport structurele begrotingsruimte zijn benoemd (informatiebijeenkomst d.d. 10 april 2025).
Op basis van de indicaties zoals die in deze kadernota zijn afgegeven over de verwachte financiële effecten uit de voorjaarsnota van het Rijk, in combinatie met het (in hoofdstuk 6) voorgestelde vervolgproces richting de begroting, heeft het college er vertrouwen in dat er (ondanks alle onzekerheden) tot een sluitende begroting 2026 kan worden gekomen.
Na vaststelling van de kadernota 2026-2029 zal de meerjarenbegroting 2026-2029 worden opgesteld. Eind september 2025 zal de begroting worden aangeboden aan de gemeenteraad.

Inleiding
Op grond van artikel 4 van de Financiële Verordening gemeente Moerdijk bieden wij de gemeenteraad jaarlijks een voorstel aan voor het beleid en de financiële kaders van de begroting voor het volgende begrotingsjaar en de meerjarenraming. De raad stelt de kadernota voor 15 juli vast.

Beoogd effect
Met het vaststellen van de kadernota geeft de gemeenteraad het college kaders mee voor het opstellen van de meerjarenbegroting 2025-2028.

Argumenten
De kadernota bevat de (financiële) uitgangspunten die gehanteerd zijn bij het opstellen van de kadernota en die -na vaststelling- zullen worden gehanteerd bij het opstellen van de meerjarenbegroting 2026-2029.
Daarnaast bevat de kadernota de voorziene bijstellingen in reeds bestaande budgetten en worden de nieuwe ontwikkelingen per programma toegelicht. Dit kan gaan om nieuwe wetgeving of nieuwe plannen en ambities die via de kadernota aan de gemeenteraad worden voorgelegd zodat op basis daarvan een integrale afweging gemaakt kan worden.

Kanttekeningen en risico's
De presentatie van de uitkomsten van de kadernota betreft een inschatting van een aantal uiteenlopende zaken naar de situatie in april/mei van dit jaar. Voor een aantal toekomstige ontwikkelingen is een inschatting gemaakt van de mogelijke kosten die hiermee gemoeid zijn. Vaak is nog geen expliciete kostenopzet opgesteld. Dit omdat nog niet alle feiten en cijfers van de nieuwe ontwikkeling bekend zijn. De nu gepresenteerde cijfers zijn dus voorlopig en de in een later stadium berekende kosten kunnen hiervan afwijken.
Als het mogelijk is deze inschattingen meer te concretiseren zullen wij dit in het verdere proces richting de concept-meerjarenbegroting 2026-2029 meenemen.

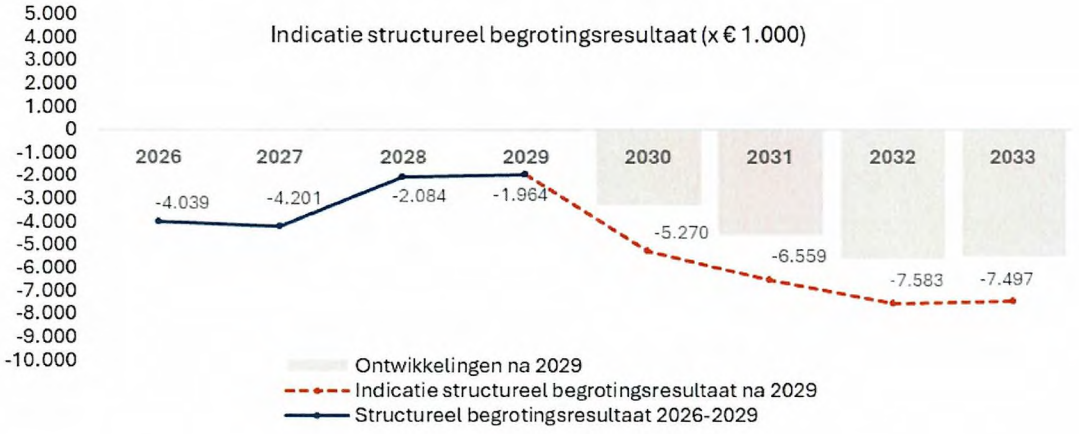
Middelen
Financiële middelen
De kadernota geeft het volgende financiële meerjarenperspectief voor de jaren 2026-2029:

(bedragen x € 1.000) (-/- = nadeel)	2026	2027	2028	2029
Verwacht begrotingsresultaat	-7.706	-5.340	-2.084	-1.964
Waarvan structureel	-4.039	-4.201	-2.084	-1.964
Waarvan incidenteel	-3.667	-1.139	0	0

In het begrotingsresultaat wordt onderscheid gemaakt tussen een incidentele en een structurele component.
- Het structurele begrotingsresultaat is het saldo van alle structurele baten en lasten van de gemeente. Het structurele begrotingsresultaat is dan ook hetgeen waar de provincie als financieel toezichthouder voornamelijk naar kijkt bij de beoordeling van de uiteindelijke begroting. Daarbij is de belangrijkste vraag of de begroting structureel in evenwicht is. Op basis van de huidige inzichten wordt voor de komende jaren een structureel tekort verwacht van € 4 miljoen (2026), € 4,2 miljoen (2027), € 2,1 miljoen (2028) en € 2 miljoen (2029).
- Voor de jaren 2026 en geldt verder dat de incidentele lasten hoger zijn dan de incidentele baten. Voor 2026 gaat het om € 3,7 miljoen en voor 2027 om € 1,1 miljoen. Om deze incidentele zaken doorgang te kunnen laten vinden, zal voor deze verwachte incidentele tekorten in de uiteindelijke begroting 2026-2029 ook dekking gevonden moeten worden. Hierbij kan door de gemeenteraad overwogen worden om dit bijvoorbeeld te dekken uit de algemene reserve.

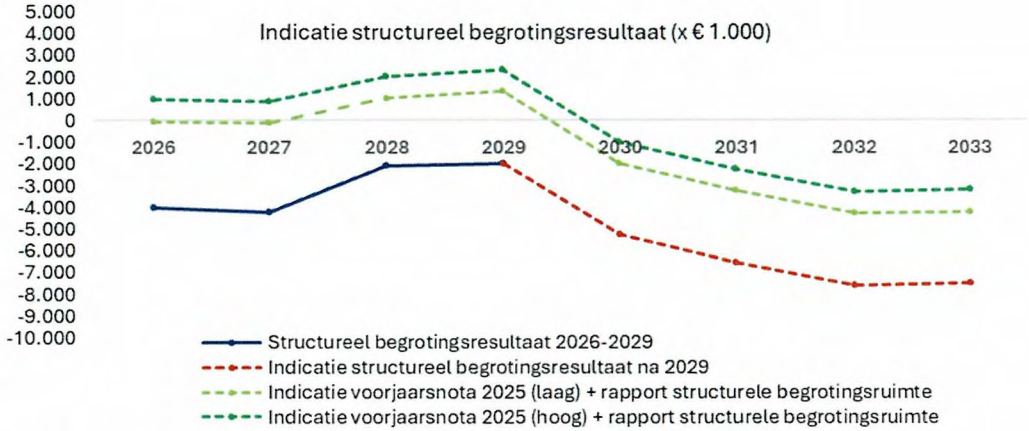
De negatieve cijfers zijn een landelijk beeld waar veel gemeenten vanaf 2026 (ook wel het ''ravijnjaar'' genoemd) mee geconfronteerd worden door de sterke terugval van de belangrijkste inkomstenbron van gemeenten (de algemene uitkering). Terwijl gemeenten de komende jaren met diverse grote landelijke uitdagingen te maken hebben op het gebied van o.a. woningbouw, verduurzaming, energietransitie en stijgende lasten binnen het sociaal domein, is er grote onduidelijkheid over de bijdragen die gemeenten voor deze taken ontvangen vanuit het Rijk. In deze kadernota staan we dan ook nadrukkelijk stil bij de diverse ontwikkelingen en onzekerheden die op dit moment spelen. Zowel de onzekerheden rondom de algemene uitkering uit het gemeentefonds als de lange termijneffecten van voorgenomen investeringen na 2029 hebben een effect op de realiseerbaarheid van de ambities van onze gemeente.

Conform de begrotingsvoorschriften omvatten de kadernota en de begroting de eerste 4 jaar na het lopende jaar, in dit geval de jaren 2026 tot en met 2029. Omdat Moerdijk relatief veel plannen in voorbereiding heeft die voor het eerst financieel gaan doorwerken in de jaren 2030 en verder, is ook (in hoofdstuk 5 van de kadernota) een globale doorrekening gemaakt van de financiële effecten in de jaren die volgen na 2029 en dus buiten het bereik van deze kadernota vallen. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de genoemde bedragen gebaseerd zijn op de huidige inzichten. Toekomstige ontwikkelingen kunnen nog een grote invloed hebben op de uiteindelijke hoogte van deze investeringen.

Hierbij geldt dat in bovenstaande cijfers nog geen rekening is gehouden met:
- extra middelen die in de Voorjaarsnota 2025 door het Rijk zijn aangekondigd en financieel verwerkt zullen worden in de Meicirculaire 2025;
- de verwachte financiële effecten van de maatregelen zoals die in het rapport structurele begrotingsruimte (informatiebijeenkomst d.d. 10 april 2025) zijn benoemd.

In de kadernota (zie paragraaf 5.3 en 6.1) zijn wel grove indicaties gegeven van de effecten die dit kan gaan hebben op het structurele begrotingsresultaat. Deze indicaties zijn daarbij als volgt weergegeven:

De cijfers in bovenstaande figuur zijn een indicatie, waarbij de uiteindelijke effecten de komende periode richting het opstellen van de begroting 2026-2029 duidelijk moeten worden. Enkele voorbeelden van onzekerheden die nog van invloed kunnen gaan zijn op deze indicaties zijn:

- De financiële vertaling door het Rijk van de in de Voorjaarsnota aangekondigde maatregelen in de Meicirculaire 2025. Op 28 mei is de Meicirculaire 2025 uitgebracht door het Rijk. De effecten hiervan konden daardoor logischerwijs nog niet in de kadernota verwerkt worden. Zoals hierboven geschetst zijn in de kadernota wel indicaties gegeven van de verwachte effecten hiervan. Ten tijde van het opstellen van dit raadsvoorstel wordt de Meicirculaire doorgerekend en in beeld gebracht wat dit voor de gemeente Moerdijk betekent. Via een afzonderlijke memo zal de gemeenteraad geïnformeerd worden over de effecten. Deze memo zal toegevoegd worden aan de stukken t.b.v. de gemeenteraadsvergadering van 3 juli 2025. De effecten van de Meicirculaire zullen (conform het uitgangspunt in de kadernota) vervolgens worden verwerkt in de op te stellen meerjarenbegroting 2026-2029;
- Daarnaast zijn in paragraaf 5.2 van de kadernota diverse ontwikkelingen benoemd die op dit moment nog niet in cijfers zijn uit te drukken;
- Verder kunnen zich eventuele andere ontwikkelingen voordoen tussen het moment van het opstellen van de kadernota en de uiteindelijke begroting 2026-2029. Een voorbeeld hiervan zijn de laatste ontwikkelingen m.b.t. de budgetten voor Jeugd. In de informatiebrief d.d. 30 april 2025 is de gemeenteraad geïnformeerd over het in de jaarrekening 2024 geconstateerde tekort van € 2,1 miljoen. Daarbij is toegelicht: *''Hoewel de overschrijding van de jaarrekening 2024 nu vastgesteld staat op € 2,1 miljoen, wordt er voor 2025 en 2026 een lager bedrag, namelijk € 1,0 miljoen, opgenomen in de eerste bestuursrapportage 2025 en kadernota 2026.'' ''Op basis van inhoudelijke analyse van de data uit voorgaand jaar en voorspelling op inhoudelijke ontwikkelingen van dit jaar, kan een bedrag van € 1,0 miljoen worden vastgesteld voor zowel de eerste bestuursrapportage als kadernota. We werken hiermee met de feitelijke informatie en data die nu beschikbaar is. De overschrijding uit 2024 vraagt nader te analyseren onderdelen van het power Bi dashboard.''*
  Inmiddels is de gemeenteraad per raadsinformatiebrief d.d. 4 juni 2025 geïnformeerd over de laatste ontwikkelingen aan de hand van de genoemde herstelactie Grip op de cijfers. Het tekort over 2024 komt daarbij op € 2 miljoen (in plaats van de eerder gecommuniceerde € 2,1 miljoen). De benodigde bijstelling vanaf 2026 komt daarbij op € 2,05 miljoen. Conform de informatiebrief van 30 april 2025 is in de voorliggende kadernota rekening gehouden met € 1 miljoen hogere lasten. Concreet betekent dit ten opzichte van de voorliggende cijfers dus een nadeel van € 1,05 miljoen.

- Tot slot zijn de financiële effecten van de door de gemeenteraad nog aan te nemen kadervoorstellen logischerwijs ook niet verwerkt in de cijfers. Deze zullen, afhankelijk van de besluitvorming in de raadsvergadering van 3 juli 2025, meegenomen worden in de op te stellen meerjarenbegroting 2026-2029.

Personele middelen
In de kadernota zijn diverse nieuwe ontwikkelingen benoemd waar sprake is van benodigde personele capaciteit. Dit is per ontwikkeling nader toegelicht in hoofdstuk 3 van de kadernota.

Communicatie
De communicatie over de kadernota verloopt via een afzonderlijk persbericht.

Vervolg
De planning voor de kadernota 2026-2029 en meerjarenbegroting 2026-2029 is als volgt:

11 juni 2025	Versturen Kadernota aan gemeenteraad
Periode tot 17 juni 2025	Mogelijkheid tot het indienen van technische vragen
3 juli 2025	Bespreking en vaststelling Kadernota in gemeenteraad
30 september 2025	Versturen conceptbegroting aan gemeenteraad
6 november 2025	Behandeling begroting in de gemeenteraad

Bijlagen
Kadernota 2026-2029

Mocht u vragen hebben over dit voorstel, dan kunt u contact opnemen met de griffier via e-mail griffie@moerdijk.nl.

Zevenbergen, 10 juni 2025
Burgemeester en wethouders van Moerdijk,

S. Elseman
Gemeentesecretaris

A.J. Moerkerke
Burgemeester

RAADSBESLUIT

Raadsvergadering van 3 juli 2025

De raad van de gemeente Moerdijk,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 10 juni 2025;

BESLUIT

1. Voorgestelde FTE's te schrappen uit de Kadernota:
   - Programmanager Fysieke leefomgeving (1.1): 1.0 FTE
   - Projectleider interne dienstverlening (5.1): 1.0 FTE
   - Administratieondersteuning Juridische Zaken (5.5): 0.66 FTE
   - Processpecialist (5.6): 1.0 FTE
   - Adviseur Digitale Dienstverlening (5.7): 1.0 FTE
   - Functioneel Beheerder Digitale Werkplek (5.8): 1.0 FTE
2. FTE's op te nemen in de Kadernota:
   - Strategisch financieel adviseur (5.3): 1.0 FTE
   - Capaciteit adviseur verkeer (2.1): 1.0 FTE
   - SHV medewerker (4.1): 1.0 FTE
   - WMO medewerker (4.2): 1.89 FTE
   - Backoffice WMO en SHV (4.3): 1.2 FTE
   - Programmamanager nieuwkomers (4.4): 1.0 FTE
   - Adviseur Leren en Ontwikkelen (5.2): 0.33 FTE
   - WOO-coördinator (5.4): 0.66 FTE
   - Informatie Security Officer (5.9): 1.0 FTE
3. Voorgestelde FTE-uitbreidingen te verminderen (reserveren van voorgestelde uitbreiding):
   - Medewerker Servicepunt (5.11): De voorgestelde uitbreiding van 1.0 FTE
   - Allround medewerker cluster Publiekszaken (5.12): De voorgestelde uitbreiding van 3.0 FTE
   - Coördinator Publiekszaken (5.13): De voorgestelde uitbreiding van 0.88 FTE
4. In de Kadernota 2026-2029 nieuwe ontwikkeling 1.1 (p. 15 & 16) en de daarbij horende investering van € 10,825 miljoen te laten vervallen.
5. De Kadernota 2026-2029 vast te stellen en als basis te hanteren bij het verder opstellen van de meerjarenbegroting 2026-2029.

Vastgesteld in de raadsvergadering d.d. 3 juli 2025,

de griffier, de voorzitter,

H.M. Vonk-Schenkel A.J. Moerkerke